

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Anton Bergman

Datum 2019-06-11

Dnr KS 2017/0165

Till Kommunstyrelsen

Svar på medborgarförslag nr 11/2017 – Destruktion av båtar

Sammanfattning

I ett medborgarförslag väckt i Kommunfullmäktige 2017-06-19, § 5:27, föreslås att Österåkers kommun tillhandahåller en anläggning där man kan lämna in gamla båtar som ingen kan ta hand om. Då det idag finns goda möjligheter att skrota sin båt bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen, i likhet med kommunens Tekniska nämnd, att en kommunal båtskrot inte är nödvändig.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Avslå medborgarförslag nr 11/2017 – Destruktion av båtar, med hänvisning till att en destruktionsanläggning för båtar är nödvändig, men att behovet täcks av bland annat det nationella nätverk som finns för insamling och återvinning av fritidsbåtar, och i övrigt i enlighet med Tekniska nämndens beslut 2019-05-28, § 5:17 samt förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2019-06-11.

Bakgrund, tidigare beredning och beslutsförslag

I ett medborgarförslag väckt i Kommunfullmäktige 2017-06-19, § 5:27, föreslås att Österåkers kommun tillhandahåller en anläggning där man kan lämna in gamla båtar som ingen kan ta hand om. Kommunfullmäktige remitterade medborgarförslaget till Kommunstyrelsen, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Tekniska nämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden hanterade ärendet vid sitt sammanträde den 2018-06-12, § 4:11 med förslag att kommunstyrelsen ska utreda och ta ställning till förslaget enligt förslagsställarens intentioner.

Tekniska nämnden har hanterat ärendet vid sitt sammanträde den 2019-05-28, § 5:17. I Tekniska nämndens beslut kan bland annat läsas "En båtskrot/destruktionsanläggning kan minska mängden båtvrak som utgör nedskräpning, och bidra till en renare miljö. Destruktionsanläggning för båtar är nödvändig, men behovet täcks av bland annat det nationella nätverk som finns för insamling och återvinning av fritidsbåtar".

Från Tekniska nämndens sammanträde finn särskilda protokollsanteckningar från Centerpartiet och Socialdemokraterna, se bilaga 4.

Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

Det finns idag ett nationellt nätverk för insamling och återvinning av fritidsbåtar som heter Båtretur. Nätverket hjälper till att hitta transportör och båtskrot i hela landet. Den båtskrot som ligger närmast Österåker finns på Muskö. Via nätverket kostar det 3000 kr per ton för skrotning och 1700 kr/h för hämtning av båt.

Det är även möjligt att skrota mindre båtar utan motor på Brännbacken ifall båten skurits ner i bitar. Att skrota sin båt på sådant sätt är gratis upp till 1 m³ och därefter kostar det 250 kr per m³.

I och med detta bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det idag redan är möjligt att skrota sin båt och att en kommunal båtskrot därför inte är nödvändig.

Gällande hantering av vrak och dumpade skrotbåtar se bilaga 2.

Bilagor

Bilaga 1. Medborgarförslag, Destruktion av båtar, maj 2017

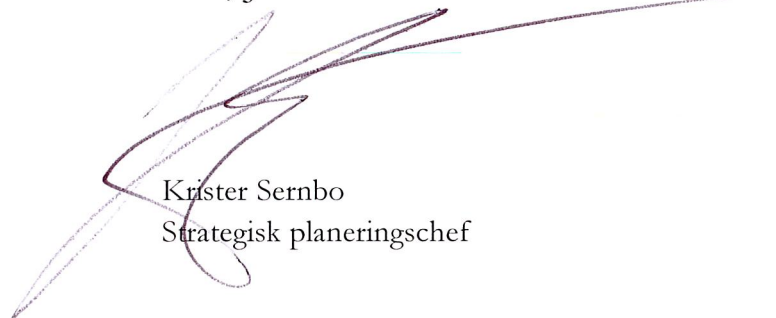
Bilaga 2. Rapport, Vrak och dumpade skrotbåtar, Miljö- och hälsoskydds enheten, november 2018

Bilaga 3. Utdrag ur Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll, 2018-06-12, § 4:11

Bilaga 4. Utdrag ur Tekniska nämndens protokoll 2019-05-28, § 5:17

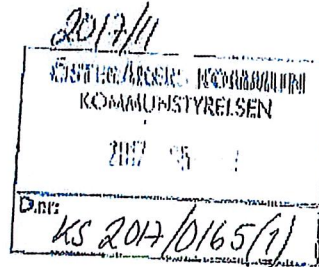

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Krister Sernbo
Strategisk planeringschef

Skickas till:
 Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
 Kommunkansliet
 184 86 Åkersberga

Medborgarförslag

Förslag (endast ett ämne)* Destruktion av båtar
Beskrivning* I en skärgårdskommun som Österåker kommer vi att få problem med gamla båtar som ingen kan ta hand om. Jag föreslår att kommunen tillhandahåller en anläggning där vi kan lämna in gamla båtar. Vi kommer då att slippa se gamla båtar som förstör miljön på land och i havet.
Namn * Gun Liljedahl

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.

Nedanstående kontaktuppgifter kommer inte att publiceras på kommunens webbplats.

Kontaktuppgifter

Adress* [Redacted]	Postadress* [Redacted]
Telefon* [Redacted]	Mobil [Redacted]
E-postadress [Redacted]	

Underskrift

Ort och datum* Åkersberga 1 maj 2017
Namnteckning* [Redacted]
Namnförtydligande* Gun Liljedahl

* Obligatoriska uppgifter

November ~~2019~~²⁰¹⁸

DUMPADE VRAK OCH SKROTBÅTAR

Kortare handlägningsrutin vid mer akuta ärenden finns att hämta som bilaga till denna rapport.

I Bakgrund

Idag finns cirka 100 000 båtar över 40 år gamla som inom kort förväntas nå bäst före-datum och därför kommer behöva omhändertas. Av dessa räknas cirka 62000 som sjöodugliga och 2000 som övergivna. En övergiven båt betyder i denna mening en båt som ingen längre vill äga eller bruka. Risken finns att skrotbåtar läcker båtbottnfärger och olja. Plastbåtar avger plastfragment vid nedbrytningsprocessen. En kommande utmaning för framtiden blir att på ett miljömässigt hållbart vis hitta en fungerande teknik för att skrota och/eller återvinna sjöodugliga och övergivna fritidsbåtar. Naturvårdsverket skriver i en rapport om nedskräpande och uttjänta båtar att ”återvinning av fritidsbåtar är idag framförallt ett praktiskt problem och ett finansieringsproblem, och inte lika mycket ett miljöproblem, men situationen kan komma att förändras allt eftersom fler båtar blir uttjänta”.

För att skydda känsliga havs- och vattenmiljöer har Miljö- och hälsoskyddsnämnden erhållit medel av Kommunfullmäktige för att utreda antalet vrak och dumpade skrotbåtar samt ta fram en handlägningsplan beträffande skrotbåtsärenden. Man kan se detta som ett tillfälle att reda ut och klargöra svårtydda lagrum. Det saknas idag uttrycklig rätt eller skyldighet för kommuner eller annan offentlig aktör att omhänderta vrak och skrotbåtar, så länge båtarna inte utgör hinder eller fara för sjöfarten. Ett resultat av klargörandet skulle kunna underlätta tidsmässigt för framtida handlägningsprocesser. Snabbare handläggning skulle kunna minska risken för läckage från miljöriskklassade båtar, så som utsläpp av drivmedel, oljor, glykol och miljöfarliga ämnen från båtbottnfärger.

I dagsläget får kommunen inte forsla bort övergivna båtar utan att först eftersöka ägaren. I många fall finns det inte någon ägare till båten, eller så vill ägaren av ekonomiska skäl inte medge ägarskapet. I vissa fall är det av olika anledningar inte möjligt att juridiskt fastställa ägarskapet. Till skillnad från bilregistret som omfattar de flesta vägtrafikfordon så finns i sjöväg bara fartygsregister med krav att registrera båtar längre än 12 meter och över 4 meter i bredd, skepp över 24 meter i skrovlängd samt alla båtar över fem meter som används yrkesmässigt. Det finns med andra ord inget krav att registrera icke-yrkesmässiga mindre båtar eller fritidsbåtar.

Den opinionsbildande organisationen Håll Sverige Rent genomförde år 2013 en pilotstudie i Stockholms län med syfte att kartlägga och inventera uttjänta fritidsbåtar. Studiens viktigaste resultat bekräftade denna ärendetyps problematik – nämligen att det är mycket svårt att identifiera ägaren till övergivna båtar eftersom det saknas ett obligatoriskt båtregister. Man konstaterade också att kostnaden för skrotning av båtar ibland kan bli mycket högre än vad man räknat med. Efter att studien avslutats kunde man konstatera att ett antal åtgärder finns att tillgå

för att proaktivt förhindra att vrak och skrotbåtar lämnas i naturen. Man lämnade även ett antal åtgärder för att förenkla återanvändning, återvinning och skrotning;

- Inför ett nationellt system för återvinning/skrotning av fritidsbåtar.
- Informera båtägare hur en skrotning går till och vart den kan utföras.
- Starta en insamlingskampanj för nedskräpande båtar och uppmärksamma frågan.
- Ge båtägare incitament till att skrota båten på rätt sätt genom att införa en båtskrotpremie.
- Instifta den nya lagstiftningen om kommuners möjlighet att flytta skrotbåtar.
- Inför ett obligatoriskt båtregister som underlättar att hitta ägaren till en skrotbåt.
- Inför producentansvar som en försäkring för att kunna finansiera framtida skrotningar av fritidsbåtar och som dessutom ger ett incitament till bättre produktval vid nyproduktion.

2 Syfte

Syftet med projektet är att miljö- och hälsoskyddsmyndigheten kartlägger rutiner och tillämplig lagstiftning för dumpade vrak och skrotbåtar inom Österåkers kommun. En del av projektet är att inventera och sammanställa vrak och skrotbåtar inom kommunen, både registrerade och icke-registrerade, samt att klassa dessa efter miljöpåverkan. Under projektets gång kan även okulär inspektion av båtar bli aktuellt.

3 Metod

Rutinen av dumpade vrak och skrotbåtar är framförallt framtagen och baserad på en litteratursökning av internet, tryckta och muntliga källor. Registrering och inventering av vrak och skrotbåtar genomförs succesivt och ofta efter klagomål/anmälningar från allmänheten.

4 Resultat

I detta avsnitt presenteras tänkbara situationer som kan förekomma vid ärenden om vrak och dumpade båtar och vem som ansvarar för åtgärder och omhändertagande.

4.1 Inventering av vrak och skrotbåtar inom Österåkers kommun

I dagsläget har vi kännedom om 22 vrak och skrotbåtar med olika exponeringsrisker. En inventeringslista över vrak och skrotbåtar och en enklare riskklassning och budgetuppskattning för omhändertagande av avfall finns bifogad till detta dokument. Med stor säkerhet finns det övergivna båtar på land.

4.2 Kommunal ansvarsfördelning

Om en båt kan anses övergiven och det kan förmodas att ingen avser att använda den eller att ingen gör anspråk på den, kan båten utgöra nedskräpning. Detta gäller oavsett om båten finns på land eller i vattnet inom kommungränsen, se även 4.3 – 4.5. I Österåker har Miljö- och hälsoskyddsnämnden, MHN, ansvaret för **tillsyn av nedskräpning** enligt Miljöbalken, **men ansvarar inte för uppstädning**. Miljöbalkens lagrum om nedskräpning gäller där allmänheten fritt får färdas eller har insyn.

Ofta kan inte MHN få kännedom om vem som skräpat ned, övergivit båten. Om aktuell fastighetsägare dessutom inte känt till nedskräpningen eller borde känna till nedskräpningen ska kommunen städa upp, ta bort båten, se dom MÖD 2006:63. I kommunens reglementen ska det anges vilken nämnd eller liknande som ansvarar för kommunens åtaganden. I Österåkers kommun ansvarar Tekniska nämnden, via väg- och trafikenheten, att ansvarar för städning. Om det inte anges i kommunens reglementen vem som har ansvaret för uppstädning är Kommunstyrelsen ansvarig.

Det bör observeras att Plan- och bygglagen, PBL, är tillämplig på nedskräpning av fastigheter i närheten till hus eller byggnader. Tillsynen enligt PBL åvilar Byggnadsnämnden.

Om en båt eller innehållet i en båt kan utgöra en risk för miljöfara på grund av exempelvis påverkan på mark eller vatten av olja eller annat farligt avfall har Miljö- och hälsoskyddsnämnden, MHN, ansvaret för **tillsynen**.

4.3 Berörda myndigheter

4.3.1 Kustbevakningen

Kustbevakningen hanterar miljöfaror och saneringen efter läckage av miljöfarliga ämnen. Myndigheten tar också hand om båtar som utgör ett hinder för annan trafik.

4.3.2 Sjöpolisen

Sjöpolisen hanterar framförallt båtar som misstänks vara stulta. Man hanterar även drivande båtar som bedöms som sjöfynd (övergiven båt). I fall av sjöfynd skrivs ägandeskapet av båten över på upphittaren efter tre månader.

4.4 Sjunka eller ej sjunkna fartyg

Fartyg i detta avseende innefattar relativt stora fartyg ursprungligen från professionell sjöfart. Framför allt i fall om sjunkna fartyg saknas regler och ansvarsförhållanden för att vidta saneringsåtgärder eller dylikt i syfte att förebygga framtida utsläpp. I första hand ska finansieringen av bärgning och/eller sanering täckas av båtägaren.

4.5 Skrotbåtar på privat mark

Båtar som hittas drivande, sjunkna eller på strand: Båtar som hittas drivande, sjunkna eller på strand faller under fyndlagstiftningen. Hittas de inom svensk skärgård, vid svensk kust eller i rikets segelbara insjöar, floder eller kanaler ska de behandlas enligt sjöfyndslagen, annars enligt hittegodslagen. I förordningen anges att polisen om möjligt ska ta vård om fyndet. Om en bärgare bedöms ha möjlighet att ombesörja vård och förvaring av fyndet på ett betryggande sätt, kan hen dock anförtros detta. Om ägaren inom 90 dagar visar sin rätt till egendomen ska sjöfyndet överlämnas till honom eller henne. Om ägaren inte anmäler sig, tillfaller fyndet bärgaren.

Känd ägare – båten ligger på land: Om båten ska ses som ett nedskräpningsobjekt beror på *var* på marken båten ligger och om den ses som ett störningsmoment för allmänheten. Enligt PBL är man även på egen privat tomt skyldig att hålla ordning.

Känd ägare båten ligger i vattnet: Om båten ska ses som ett nedskräpningsobjekt beror på *var* på marken båten ligger och om den ses som ett störningsmoment för allmänheten.

Okänd ägare – båten ligger på land: Om båten dumpats på privat mark är det markägare som tar hand om godset. Om klagomål finns (polisen, plan- och bygg, miljö- och hälsoskydd) är kommunen ansvarig att ta hand om godset enligt miljöbalken (städning/renhållningsansvar där allmänheten får färdas fritt). Detta gäller i de fall då det av olika anledningar inte är möjligt att bevisa ett ägarskap.

Okänd ägare båten ligger i vattnet: I de fall då det är uppenbart att markägaren har kännedom om skrotbåten tillfaller ägandeskapet markägaren. Om markägaren inte gett sitt medgivande och anmält nedskräpning till myndighet ska kommunen omhänderta objektet. Se dom MÖD 2006:63.

4.6 Skrotbåtar på kommunal mark

Båtar som hittas drivande, sjunkna eller på strand: Båtar som hittas drivande, sjunkna eller på strand faller under fyndlagstiftningen. Hittas de inom svensk skärgård, vid svensk kust eller i rikets segelbara insjöar, floder eller kanaler ska de behandlas enligt sjöfyndslagen, annars enligt hittegodslagen. I förordningen anges att polisen om möjligt ska ta vård om fyndet. Om en bärgare bedöms ha möjlighet att ombesörja vård och förvaring av fyndet på ett betryggande sätt, kan hen dock anförtros detta. Om ägaren inom 90 dagar visar sin rätt till egendomen ska sjöfyndet överlämnas till honom eller henne. Om ägaren inte anmäler sig, tillfaller fyndet bärgaren.

Känd ägare – båten ligger på land: Enligt 15 kap. 30 § miljöbalken är det förbjudet att skräpa ner utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. Nedskräpning kan vara straffbart enligt 29 kap. 7 § miljöbalken. En båt som befinner sig på sådan plats, och är i ett sådant skick att den kan anses skräpa ner, kan således aktualisera ett ansvar för nedskräpning för dess ägare.

En olovlig anläggning på kommunal mark är att betrakta som egenmäktigt förfarande. För att få båten undanröjd måste kommunen först kontakta ägaren för att ge denna en möjlighet att flytta på båten. Om man flyttar båten utan att först kontakta ägaren kan kommunen själv göra sig skyldig till egenmäktigt förfarande och bli skyldig att reparera eventuella skador som åsamkas av flytten. Ägaren får en viss tid att flytta på båten och tilldelas information om eventuella konsekvenser om så inte sker. Hur lång tid ägaren bör få på sig för att åtgärda problemet kan variera för olika situationer. Nedskräpande båtar som utgör en akut risk, t.ex. olycksfallsrisk för badande borde tiden hållas kort, dagar till veckor. Mindre akuta fall bär sättas till någon månad eller mer.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken har den berörda tillsynsmyndigheten rätt att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att balken ska efterlevas. Ett sådant föreläggande kan t.ex. innebära en uppmaning att båten ska flyttas. Om föreläggandet inte följs kan

tillsynsmyndigheten ansöka om verkställighet hos kronofogdemyndigheten eller besluta om vite. Det kan även bli aktuellt med polisanmälan.

Okänd ägare - båten ligger på land: Enligt 15 kap. 30 § är det förbjudet att skräpa ner utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. Nedskräpning kan vara straffbart enligt 29 kap. 7 § miljöbalken. En båt som befinner sig på sådan plats, och är i ett sådant skick att den kan anses skräpa ner, kan således aktualisera ett ansvar för nedskräpning för dess ägare. En olovlig anläggning på kommunal mark är att betrakta som egenmäktigt förfarande. Kommunen ska i mån av tid och resurser eftersöka ägaren till båten. Många kommuner tillämpar i fall av okänd ägare lappning av båtar. Ägaren ges en utsatt tid att flytta på båten innan den övergår i kommunens ägo då ägandeskapet tillfaller anmälaren eller upphittaren.

Kommunen har ingen uttrycklig rätt eller skyldighet att omhänderta en övergiven båt. Men enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning är kommunen skyldig att återställa en plats utomhus där allmänhetens får färdas fritt och som inte utgörs av gata, torg, park eller annan allmän plats som är redovisad i detaljplan, om platsen har skräpats ner eller annars osnyggats.

4.7 Skrotbåtar i anslutning till båtklubb/marina

Känd ägare – båten ligger på land: Många båtklubbar undrar om de får sälja en båt som en medlem övergett och inte brytt sig om på flera år. Svaret är nej, även om ägare inte syns till på mycket länge. Ärendet måste gå genom Kronofogden och via offentlig auktion, där Kronofogden får söka upp ägaren och sedan se till att han/hon får ut försäljningssumman efter att skulder och kostnader betalats.

Okänd ägare – båten ligger på land: På flera båtklubbar finns det gamla vrak som ligger på land sedan många år och ingen minns vem som är ägare. Båtklubben har rätt att flytta undan båten om den ligger i vägen för verksamheten, men om den i samband med flytten skadas kan båtklubben bli skadeståndsskyldig om en ägare till båten plötsligt dyker upp. Även om båten har varit övergiven i många år får klubben inte avyttra den. Istället måste man göra en anmälan om hittegods hos Polisen. Ett meddelande om att anmälan är gjord ska sättas synligt på båten så att en eventuell ägare kan höra av sig. Efter tre månader tillfaller båten anmälaren, i det här fallet klubben. Det kan vissa fall innebära en vinstaffär om båten är fin och kan säljas, men är det ett vrak är det inte lika kul att göra sig av med den. I många fall huggs eller bränns båten upp.

Okänd ägare – båten ligger i vattnet: Ett annat exempel är okända båtar som förtöjs vid båtklubbens brygga och sedan överges. Ingen ägare syns till och det finns ingen att kontakta. Båtklubben har rätt att flytta undan båten om den ligger i vägen för verksamheten, men om båten i samband med flytten skadas kan båtklubben bli skadeståndsskyldig om en ägare till båten plötsligt dyker upp. En övergiven båt i vattnet ska rapporteras in. Om den ligger i vattnet i Saltsjön betraktas den som sjöfynd och man anmäler fyndet till tull eller kustbevakning. Om båten ligger i vattnet i en insjö betraktas den istället som hittegods och anmäls till Polisen. På båten ska man i båda fallen sätta ett meddelande som förklarar att båten är anmäld, så att en

eventuell ägare kan höra av sig. Om ingen ägare dyker upp tillfaller båten upphittaren, i det här fallet båtklubben.

5 Diskussion

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten har under projektets gång varit i kontakt med flera skärgårdskommuner i Stockholms län för att undersöka hur man jobbar med denna ärendetyp. Ingen av kommunerna har en utarbetad rutin för dessa ärenden utan varje ärende hanteras "enskilt". Samarbeta angående dessa frågor bör underlätta hanteringen. Samarbetet bör med fördel kunna ske inom ramen för Miljösamverkan Stockholm.

Miljö- och hälsoskyddsmyndigheten konstaterar att kunskapsläget efter denna utredning är något klarare lagmässigt, men fortfarande finns luckor i ansvarsfördelningen. Teoretiskt sett är det alltid den sista båtägaren som ansvarar för att bärgning och skrotningen av ett vrak eller skrotbåt men av finansiella skäl ser verkligheten sällan sådan ut. Ett något tydligare hanteringsansvar för denna ärendetyp kan gissningsvis uppnås genom att ny lagstiftning antas som ger kommuner möjlighet att flytta skrotbåtar. Tanken med att införa båtproducentansvar är att systemet ska förhindra uppkomsten av nedskräpande vrak vilket innebär att återvinningen behöver finansieras av annan aktör än den siste båtägaren.

Naturvårdsverket förslår att Lagen om flyttning av fordon ändras så att den också innefattar fritidsbåtar. Att "lappa" båtar för att eftersöka ägare är inte ett helt vattentätt tillvägagångssätt då båtägaren kan ge sig till känna om ägarskapet efter "lappning". Kommunen kan då bli ersättningskyldig för eventuella skador vid bärgning och frakt.

En ny lagstiftning som ger kommuner tydlig rätt att flytta nedskräpande båtar kommer att underlätta för handläggandet och omhändertagandet. Beroende på båtens skick kan den sedan säljas eller återvinnas. Det ska dock sägas att om kommunernas rätt att omhänderta båtar missas för en skyldighet kan det finnas en risk att båtägare med uttjänta båtar lämnar de uttjänta båtarna på kommunal mark för att bli av med problemet.

I nuläget är kommunerna i många fall ansvariga för tillsyn av båtar som utgör nedskräpningsobjekt och som har okänd ägare eller där ägaren vägrar ta ansvar för båten. Kommunerna kan också bli ansvariga för städning, borttagande av båt som utgör nedskräpning. Sådana båtar bör omhändertas så fort som möjligt, både på grund av att minimera kostnaderna för ett omhändertagande och på grund av de eventuella miljörisker som båten utgör.

För att underlätta för båtägare att lämna sina uttjänta båtar är det viktigt med båtskrotningsanläggningar. Det finns inte någon subventionering för skrotning av båtar som det finns för bilar. En privatperson är inte villig att betala den relativt höga summan för att skrota sin båt och väljer då att ställa den eller dumpa den någonstans. Det bör observeras att en återvinningscentral inte har skyldighet att ta emot uttjänta båtar eftersom de inte räknas som hushållsavfall.

5.1 Hur går vi vidare?

För att färdigställa inventeringslistan, se bilaga 2, krävs en viss komplettering, och även inspektion av vrak och skrotbåtar. Denna rapport sedan att delges Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Österåkers kommun i februari 2019. Därefter kommer den operativa tillsynen att påbörjas för att ur miljösynpunkt undanröja de mest akuta vraken. En utvärdering görs preliminärt under 2020.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSENHETEN

Sara Ottosson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Rolf Larsson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Bilaga: 1. Handläggningsrutin 2. Inventeringslista

1. Avfallstyp

Vrak eller skrotbåt

2. Typ av plats

Allmän plats
Kommunal plats
Kommunal naturmark
Kanalen

Båtar som utgör hinder i farled

Privat mark/strandzon

3. Kommunal instans

Väg- och trafikenheten uppdrar till sin entreprenör att städa. Tuna hamn städar i kanalen. PEAB städar på land.

Kustbevakningen

Miljö- och hälsoskyddsenhetsenheten

4. Nedskräpare

Annan känd

Okänd

5. Område

Allmänheten har inte tillträde eller insyn

Allmänheten har tillträde eller insyn

Utifrån områdets känslighet och båtens skick görs en bedömning om skyddsåtgärder

6. Miljö- och hälsoskyddsenshetens handläggning

Kontakta båtägaren med underrättelse och sedan föreläggande om att ta bort båten

Markägare har accepterat uppställningen

Markägaren har inte accepterat uppställningen

Kontakta markägaren om är ansvarig för att vraket transporteras bort

Det juridiska ansvaret för att transportera bort vraket ligger på kommunen.

Inget nedskräpningsärende

Bilaga 2. Inventeringslista

VRÅK OCH SKROTBÅTAR										
Prioritet	Fastighetsbeteckning(ar) eller adress	Datum MHE tillhanda	Ärende	Hur har ärendet kommit till vår vetskap	Typ av avfall	Mängder	Exponeringsrisker	Känslighet och Spridningsrisker	Bedömning efter platsbesök (tillgänglighet av vrak, konstnad m.m.)	Huvudlag
2019	Edö				Präm				Inspektion krävs innan bedömning	
2018	Rydboholm 2:1, Kyrkfjärden/Kyrkviken, ca 200 meter från Rydbohols slott i vattnet	2012-11-28	MHN2012-2144-429	Klagomål per telefon från Stefan Kvillström, 070-5859123	Segelbåt, flyter i dåligt skick	1 båt	Liten	Liten	Inspektion krävs innan bedömning MB	
2018	Ranken			Länge	Präm med kran	1 präm 1 kran			Inspektion krävs innan bedömning	
2018					Traktorgrävare på präm				Inspektion krävs innan bedömning	
2018	Öst om Edö				Någon form av båt				Inspektion krävs innan bedömning	
2018	Marumsfjärden			Klagomål då och då på vrak i viken					Inspektion krävs innan bedömning	
2018				Funnits där i flera år					Inspektion krävs innan bedömning	
2018					Präm och båt uppdragna på land vid brygga, funnits i ett antal år.		Kontroll om risk för läckage av olja.		Inspektion krävs innan bedömning	
2018					Bilar, båtar, fordon, bussar?				Inspektion krävs innan bedömning	
2017	Östanå 1:12 75 m ut i vattnet utanför Gamla Skolvägen 24, Ljungbylund 1:1	2017-01-17 (RL)	MHN-2017-366-450	Vid gamla sågområdet. Skrotbilar, skrot mm. Klagomål från närboende på Ljungbylund 1:1. Sonen = Roger Korell ringer och säger att båten måste bort. Se separat akt.	Övergivna båt i vattnet, delvis sjunken. På grund eller stor sten står den, ca 75 meter ut i vattnet.			Ev ev bensin/diesel/olja i båten. Inget utsläpp har noterats i vattnet vid fastigheten.	RL och Thomas Torrros har inspekterat platsen ett antal gånger under 2017 och fotograferat. Varken Samfälligheten eller hamnkaptanen i Brevik känner till vem som är båtägare. Sjöpolisens, Magnus Bjurberg, 070-3448654, har ringt 12 januari 2018 och hävdade att kommunen är skyldig att ta bort båten.	MB

2016	I vasskanten utanför "hamnen" Brevik S:5, bortom Breviksbadet mot Ljungbylund	2016-02-04 (RL)	MHN-2016-140-450	Båt som legat vid vasskanten, kan vara övergiven, men boende hör att någon startar den då och då. Klagomål från boende.	Anonym anmälan.	Båt som legat vid vasskanten, kan vara övergiven, men boende hör att någon startar den då och då.	8-10 båtar på fastigheten. Tvåttar båtarna med okända medel. Har bilverstad också.	Båt som legat vid vasskanten, kan vara övergiven, men boende hör att någon startar den då och då.	Ev ev bensin/diesel/olja i båten. Inget utsläpp har noterats i vattnet.	Ärendet är avslutat då någon startar båten då och då, men bör följas upp.	MB
2018	Härsbacka 1:17	2016-05-19	MHN-2016-1104-450	Anonym anmälan.	8-10 båtar på fastigheten. Tvåttar båtarna med okända medel. Har bilverstad också.	Ev en fråga för Bygglöv också.	MB (och PBL?)				
2018	Hägeråsviken inom Österåkers kommun.	1997-03-18	MHN-1997-0732-450 och 2005-1812-429 och 2011-2003-429	Anmälan från boende i bl.a. Hägernäs/Täby.	MINSVEPARE (fd militärfartyg) av TRÅ. Ev mast av impregnerat trä. Ingen olja. MHE (RL) har begärt uppgifter om minsveparen av försvaret- inget svar har lämnats!	Inspektion har ägt rum ett antal gånger. Medel att ta bort vraket har saknats. Ägaren är känd. Kostnadsförslag/bedömning har gjorts tidigare för upptagning och borttransport av vraket.	MB				
2018	Båtvrak i Åkers Kanal	2012-12-11	MHN-2012-2007-422	Hamnkaptent Curt Nilsson och Thomas Törnros.	Båt som legat i kanalen i mer tre år dvs sedan ca 2011.	Liten spridningsrisk.	Inspektion krävs innan bedömning				
2018	Bolby outr:5 och Bolby 1:202		MNH-2001-1907-427		brunnet fyrskepp	En båt.	Inspektion krävs innan bedömning				
2019	Norråsviken, på Ljusterö, mellan Kä	2018-08-13	MHN-2018-939-427	Mail från boende på Ljusterö, Ulf Brandstedt, 0727013147	Strandad segelbåt	En båt.	Inspektion krävs innan bedömning				
2019	Edö och Edö	2013-04-23 + 2014-03-24	MHN-2013-1261-454 + MHN-2012-0597-450	Mail från boende på Edö		En båt.	Inspektion krävs innan bedömning				
2019	Edö						Inspektion krävs innan bedömning				

MHN § 4:11

Dnr. 2018-05-18

Svar på medborgarförslag nr 11/2017 – Destruktion av båtar

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att

1. Medborgarförslaget anses besvarat och Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen att utreda och ta ställning till förslaget enligt förslagsställarens intentioner
2. Uppdraget ska återrapporteras till Kommunstyrelsen senast 31 december 2018

Sammanfattning

I ett medborgarförslag till Österåkers kommun föreslår förslagsställaren att kommunen tillhandahåller en anläggning där gamla båtar kan lämnas för destruktions. Detta för att slippa problem med gamla båtar som förstör miljön på land och i havet. Miljö- och hälsoskyddsenheten bedömer att förslaget ska anses vara besvarat och att utredning krävs beträffande behov, finansiering och lämplig lokalisering.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2018-05-18

Bilagor

Bilaga 1. Medborgarförslaget

Bilaga 2. Kommunfullmäktiges beslut §5:27, nr 11/2017

Expedieras

Sökanden

Länsstyrelsen

Akt.

11/171 A.J.

§ 5:17

TN 2019/0065

Svar på medborgarförslag nr 11/2017 – Destruktion av båtar

BESLUT

Tekniska nämnden föreslår Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Avslå medborgarförslag nr 11/2017 – Destruktion av båtar, med hänvisning till att en destruktionsanläggning för båtar är nödvändig, men att behovet täcks av bl.a. det nationella nätverk som finns för insamling och återvinning av fritidsbåtar, och i övrigt i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2019-03-16

Överläggning och yrkanden

Vid dagens sammanträde yrkar Jörgen Palmberg att nämnden föreslår att motionen ska bifallas. Hampe Klein yrkar att nämnden ska följa förvaltningens förslag och föreslå att motionen avslås.

Ordföranden finner att nämnden biträder Hampe Kleins förslag, varpå omröstning begärs.

Följande propositionsordning godkänns: Ja-röst för beslut enligt Hampe Kleins yrkande. Nej-röst för beslut enligt Jörgen Palmbergs yrkande.

Omröstningen utfaller med 6 ja-röster och 2 nej-röster enligt följande fördelning:

Ja-röster

Hampe Klein
Gunnar Hallberg
Andreas Adolfsson
Lars-Göran Rutgerzon
Hans Hellberg
Mathias Lindow

Nej-röster

Jörgen Palmberg
Andreas Grunewald

Tekniska nämnden har således beslutat i enlighet med Hampe Kleins yrkande.

Protokollsanteckning

Centerpartiet ser behovet av att kunna ombänderta båtvrak främst ur ett miljöbänseende men även ur perspektivet förfulande av själva landskapsmiljön. Vi håller med om att det inte är en kommunal uppgift att tillhandahålla

båtskrotar men tycker ändå att kommunen bör jobba aktivt med frågan att försöka få en båtdemontering- / båtdeponiverksamhet förlagd till kommunen. Exempel på sådan aktiv och förberedande åtgärd från kommunens sida skulle kunna vara att genomföra markinventering i avsikt att kunna erbjuda/upplåta lämpligt markområde för etablering av båtdemontering/båtdeponi för en sådan intressent.

Centerpartiets ledamot i Tekniska nämnden

Lars Rutgersson

Protokollsanteckning

Vi anser att medborgarförslaget skall bifallas. Det är positivt med fler arbetstillfällen i kommunen. Att vi som en levande skärgårdskommun dessutom visar på att vi värnar miljön genom att på hemmaplan ta hand om båtskrott borde vara en självklarhet.

För S Jörgen Palmberg

Bakgrund

I ett medborgarförslag väckt i Kommunfullmäktige 2017-06-19, § 5:27, föreslås att Österåkers kommun tillhandahåller en anläggning där man kan lämna in gamla båtar som ingen kan ta hand om.

I förvaltningens förslag till beslut kan bl.a. läsas "En båtskrot/destruktionsanläggning kan minska mängden båtvrak som utgör nedskräpning, och bidra till en renare miljö. Destruktionsanläggning för båtar är nödvändig, men behovet täcks av bl.a. det nationella nätverk som finns för insamling och återvinning av fritidsbåtar

Nämndens slutsatser

Det finns idag ett nationellt nätverk för insamling och återvinning av fritidsbåtar som heter Båttretur. Nätverket hjälper till att hitta transportör och båtskrot i hela landet. Den båtskrot som ligger närmast Österåker finns på Muskö. Via nätverket kostar det 3000 kr per ton för skrotning och 1700 kr/h för hämtning av båt.

Det är även möjligt att skrota mindre båtar utan motor på Brännbacken ifall båten skurits ner i bitar. Att skrota sin båt på sådant sätt är gratis upp till 1 m³ och därefter kostar det 250 kr per m³. I och med detta bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det idag redan är möjligt att skrota sin båt och att en kommunal båtskrot därför inte är nödvändig.

Gällande hantering av vrak och dumpade skrotbåtar se bilaga 1.

Bilaga

Bilaga 1. Rapport, Vrak och dumpade skrotbåtar